

פרשת שלח
תשפ"ד

גיליון 218

א לעבטיגען שבת

הארט השבת

אמרים פנינים וסיפורים על פרשת השבוע

מאת הרב יהודה צבי שפירא

מתעלים ושמחים עם הציצית!

פניני הפרשה

"שלח לך אנשים" (י"ג, א')

מפרשי התורה מדייקים בתיבת: "לך", ואפשר להוסיף ולומר ע"פ דברי חז"ל: **שארץ ישראל ניתנה לישראל במתנה**, (כמובא בדברי רש"י בתחילת פרשת בראשית), וזהו: "לך" לשון מתנה, שבשליחת המרגלים הייתה תחילת כניסת הארץ, והתורה מדגישה שארץ ישראל היא המתנה.

כן אפשר לדייק בתיבת: "לך" שעולה במספר: **חמישים**, כנגד חמישים שערי תשובה (עיין ליקו"מ ע"ג תנינא). והרי באותה ענה כשרים היו – כמובא בהמשך בדברי רש"י. וזהו: "לך" שכולם היו בתשובה ובניית ית' באותה ענה.

ובהקשר לכך, אפשר להסמך על מה שכתוב בהמשך: **ויתורו את ארץ כנען** והוא ע"פ המובא (ליקוטי תורה שופטים דף א'): **ש'כנען' הוא ב'בינה'**, ובינה הא עולם התשובה.

גם תיבת "לך", אפ"ל; טוב והולך על משה רבינו – מלשון שלך, ע"ד: **כל החובר לטהור, טהור**. דהא באותה ענה כשרים היו.

"אשר אני נתן לבני ישראל" (י"ג ג')

"נתן" נקרא ישר והפוך, בשכר זה שקיבלנו ארץ ישראל מהקב"ה – אנו מחזירים לו כביכול; בקיום מצוות התלויות בארץ. ועיניין בליקוטי הלכות (ערב ג ח'): **קיום כל המצוות הם בבחינת פריעת בעל חוב כל כך, ומי שזוכה לעשות המצווה בשלימות, עד שנכלל על ידי עם כל הבריאה כולה בהש"ת בעצמה, זה בחינת שמסלק החוב ליד המלווה בעצמו**.

כן אפ"ל; **נתן** בגמטריא: **חמש מאות**, ובדבריהם (הגיגה יג): **חמש מאות שנה מהלך מן הארץ עד לרקיע**, והרי עיקר 'ארץ' הוא ארץ ישראל: **ארץ אשר עיני ה' א' בה'**. וכמובא בדבריהם (ספרי ברכה י"ג כ"ז): **"ארץ ישראל היא תקפה של עולם"**. ובליקוטי מוהר"ן (תורה מ"ז): **"כל העולם ניזון משפע של ארץ ישראל"**. וזהו: **אשר אני נתן לבני ישראל**. "נתן" - דייקא.

"עלו זה בנגב ועליתם את החר" (י"ג ז')

ע"פ המובא בליקוטי מוהר"ן (ס"ב): **"ואברהם הלך ונסוע הנגבה"** (בראשית י"ב) שאברהם נסע ללחלח את הנגיבה – להכניס לחלוות קדושה. וזה: **עלו זה בנגב** שגם - בנגב, בפסולת של ארץ ישראל – הרומז על החלושי כוח, יש להאיר וללחלח בהם עבודת השם, ובהמשך הפסוק: **"ועליתם את החר"** - להעלותם לדרכי הש"ת – ע"ד הפסוק: **מי יעלה בחר ה'**.

"עלו זה בנגב ועליתם את החר" (י"ג ז')

אפ"ל; **"החר"** בגמטריא **מאתיים ועשר** כמנון שנות גלות אבותינו במצרים – וזהו: **עליתם את החר** – להתעלות מההר - מטומאת מצרים – ולהיכנס לארץ ישראל.

"והתחזקתם ולקחתם" (י"ג כ"א)

בכוח ה'התחזקות' בנקודות הטובות-זוכים

גדולים. שציצית הם בבחינת כיסא הכבוד מקומו של עולם, שממשיך רחמים ורצון גדול. וזהו הכתוב (ישעיה א'): **"אם יהיו חטאיכם כשנים כשלג ילבינו ואם יאדימו כתולע כצמר יהיו"**, רמז על חוט של תכלת המלבין עונות ביום הכפורים, כי הציצית הם בבחינת מקומו של עולם, שבו דנים את הכל לכף זכות, ועל-ידי זה ממשיכים מחילת עונות.

דמעות כמספר חוטי הטלית

ויתירה מכך נוכל ללמוד בסודות מצוה נעלה זו, מסיפורו של רבינו הק' מוהר"ן מברסלב, שנתן לאחד מחשובי החסידים את טליתו המשומשת במתנה, ובשעת נתינתו נענה רבינו ואמר לו: שמור נא היטב והערך כראוי את הטלית אשר נתתי לך, כי להווי ידוע לך, שכמספר חוטי השערות בטלית, כן מספר הדמעות ששפכתי לפני השם יתברך שאזכה להשיג מהות וענין טלית. והדברים בעד עצמם מדברים.

זכות מצות ציצית לנצח

וכמה מרעיד הלבבות הוא סיפורו של הגאון מווילנא, שלפני פטירתו נטל את ציציותיו בידי, ואמר באזני מקורביו: כמה קשה להיפרד מעולם המעשה הזה, שבו, על ידי מצוה קלה כמצות ציצית שמחירה פרוטות מועטות, יכול האדם לקיים מצוה ששקולה ככל התרי"ג מצוות, וזוכים לקבלת פני השכינה. ושם בעולם האמת לא נוכל לזכות לזה, בעד כל הון שבעולם.

ומה נמלצו לכך דבריו של מוהר"ן (ברכת הודאה ו כט) שעיקר הכוונה במצווה זו, הוא להמשיך שמחת המצוה מעולם הבא לעולם הזה, שיוכר בכל עת תכלית העולם הבא, שאז לא יישאר מהתאוות והבליו, מכספו וזהבו שום דבר כי אם נקודת המצווה שזכה לסגל בחייו.

ולכך כשבא לעשות איזה מצוה צריך להתגבר לעשותה בשמחה עצומה עד אין סוף, כי רק זה חיותו וקיומו לנצח, ואפילו אם נעשה עמו מה שנעשה, אף-על-פי-כן ישמח ביותר, כי אדרבה הוא צריך לשמוח ביותר שהוא גם הוא בעצם שפלותו וגריעותו וזכה לעשות מצוה להתעטף בציצית, ולהניח תפלין ולתן איזה צדקה וכו', שזהו בחינת ששון ושמחה ישיגו ונסו יגון ואנחה, שחוטפין היגון ואנחה ומכניסין אותו לתוך השמחה.

השבוע בפרשה אנו קוראים על מצות "ציצית", וכך אנו קוראים בגודל מעלתה: **"וזכרתם את כל מצות ה'".** ובפרש"י, שכלל המצוות מרומזים בתיבת "ציצית" וכדבריו: **מנין גימטריא של ציצית שש מאות, שמונה חוטים וחמשה קשרים הרי תרי"ג.**

על גודל החביבות, והצלת נפש האדם ממש - בזכות מצות ציצית, אנו מוצאים בדברי המדרש תנחומא' וכך הם דבריו: **משל לאחד שהיה מושלך לתוך מים, הושיט לו הקברניט את החבל, אמר לו: תפוש החבל הזה בידך ואל תניחנה, שאם תניחנה אין לך חיים. אף כאן אמר הקב"ה לישראל: כל זמן שאתם מדובקין במצוות, נאמר עליכם: "ואתם הדבקים בה' אלוקיכם חיים כולכם היום".** וכן הוא אומר: **"החזק במוסר אל תרף נצרה כי היא חידך"**.

רווחי מצות ציצית

עוד אנו מוצאים ברווחים רבים שאנו זוכים ממצוה רבתית זו, בדברי המדרש הגדול: **בזכות הציצית, האויבים כלים, שנאמר: "לאחוז בכנפות הארץ וינערו רשעים ממנו"**. בזכות הציצית; הצדיקים נהנין מזיו השכינה, שנאמר: **"אגורה באהלך עולמים אחסה בסתר כנפיך סלה"**.

בזכות הציצית; הקב"ה מזריח את האור לצדיקים לעתיד לבוא. שנאמר: **"וזרח לכם יראי שמי שמש צדקה ומרפא בכנפיה"**. והיא שעמדה לישראל בימי חזקיהו, שנאמר: **מכנף הארץ זמירות שמענו"**, וכי יש כנף לארץ ואומרת שירה? אלא זו תפילת חזקיהו וישעיהו שהיו מתפללין והציצית על כתפיהן.

רוח חיים

בליקוטי מוהר"ן (תורה ח') כותב על ציצית: **ארבע ציצית הם בחינת הרוח חיים, וכמו שכתוב (חזקאל ל"ז): "כה אמר ה' מארבע רוחות באי הרוח"**.

ואפשר להסמך ולומר, בהא דמצות ציצית מביא רוח חיים לאדם, כי למדים מכך שאף על מצוה קלה זו - כה רבה שכרה, אם כך, זה מכניס רוח חיים לשמוח בכלל המצוות הרבים שאנו עושים, שאין אנו יודעים גודל מעלת שכרם.

מעלתה, רומה, רזה וסודה

ומעט נקודות בפנימיות המצוה, רומה, רזה וסודה נלמד ממשנתו של מוהר"ן מברסלב.

וכך הם תורף דבריו ב'ליקוטי הלכות' (ציצית ג ט): **כשאומרים בשבת במנחה "ואני תפילתי לך ה' עת רצון"** מתעטפים בציצית: **"כי ציצית הם בבחינת למעלה מהמקום, שעל-ידי זה נמשך רצון גדול"**.

וציצית - של צמר הוא, שמרמז על רחמים גדולים ורצון גדול מאד, כטלית לבן שנתעטף בו הקב"ה וסידר לפני משה י"ג מדות של רחמים (ברכות יז).

וזה מה שכתוב (דניאל ז'): **"לבושיה כתלג חוור ושער ראשיה כעמר נקא"**, (ובמצודות דוד: שדניאל ראה את השכינה בדמות זקן שלבוש לבנים, לרמז כי ילבין עוון עמו. ושער ראשה כעמר נקי. לרמז שינקא אותם משפע) ומאור זה נמשכים אורות הציצית כמובא, דזהו רחמים

שירת הפרשה

על מצות ציצית אנו קוראים את הפסוק בפרשה **"ויוכרתם את כל מצות ה' שפעל מצוה זו נאמרה"**.

שקולה מצות ציצית כנגד כל תרי"ג מצוות בחוטים, בקשרים ובמהותם רמוזים סודות.

על מצוה זו נאמר **"אחסה בסתר כנפיך סלה"** הם הממשיכים רוח חיים בעבודת התפלה.

בהם באנו את בוראנו לרצות על מחילת עוונות פלים וצנורות להתרוממות ולהתעלות.

